

Motion till riksdagen 2009/10:Ub409

av Eva Flyborg (fp)

Hörselskadade elever i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nationell samordning och regionala resurscenter för hörselskadade och döva elever.

Motivering

Över 80 procent av landets knappt 10 000 hörselskadade och döva elever, med eller utan hörapparat och implantat, går integrerat i förskolan eller skolan. Detta innebär att de går i skolan under knepiga förhållanden, inte sällan i stora klasser med dålig ljudmiljö och visuell miljö, bristande hörselteknik, ingen rätt till teckenspråksundervisning och mycket litet eller inget hörselpedagogiskt stöd. Detta gör det svårt för hörselskadade elever att vara delaktiga i undervisningen samt att nå målen.

En rapport visar att dubbelt så många hörselskadade integrerade elever inte når målen jämfört med den generella elevgruppen. Det är inte hörselnedsättningen i sig utan kommunikationshindret som kan få förödande konsekvenser för individen. Trots att tekniken har blivit bättre fungerar den otillfredsställande i utbildningen. För små barns språkutveckling är det viktigt att det pedagogiska stödet fungerar. Dessutom behövs identitetsstärkande insatser för att barnet ska våga kräva delaktighet i skolan.

Bedömning av en hörselskadad elevs kunskapsutveckling, studiesituation och vilket behov av stöd eleven har kräver att det finns tillgång till hörselpedagogisk och audiologisk kompetens. En kompetens som det idag råder brist på i kommunerna. För att hörselskadade ska garanteras det stöd de behöver måste tillgången till sådan kompetens säkerställas.

Allt fler elever väljer att gå i specialskola på deltid. Detta kräver samarbete och samordning mellan hemskolan och specialskolan. Målgruppen för detta samordnade stöd är dock betydligt större än den målgrupp som idag är in-

Fel! Okänt namn på

skrivna på specialskolan. En annan elevgrupp är så kallade ”insneddare”. De som kommer till specialskolan sent efter en lång process och flera misslyckanden i hemskolan och till slut väljer att gå i specialskolan. För denna grupp skulle stöd från regionala resurscenter vara mycket viktigt, både inför valet av skola och under skolgången.

Nya språklagen ger samhället ett ansvar att hörselskadade och döva elever ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda teckenspråk. Förutsättningar för detta ska ges oavsett vilken skolform de går i. Skolverket har nyligen lämnat sitt förslag om bland annat distansundervisning i teckenspråk som för integrerade elever ska kompletteras med hörselskadekultur. För att ge hörselskadade och döva elever det stöd de behöver och har rätt till i skolan bör resurser och kompetens samlas i regionala resurscenter under en nationell samordning. De skall fungera som en tydlig resurs till övriga samhället i dess uppdrag och skyldigheter gentemot hörselskadade och döva elever.

Samordning och resurscentrum

Samordningsansvar ska säkerställa en likvärdig fort- och vidareutbildning av lärare och övrig personal av god kvalitet, insamling av statistik samt resultatuppföljning. Samordnaren ska även ta initiativ till forskning och utveckling som rör hörselskadade och döva barn och ansvara för kvalitetssäkring av till exempel hörhjälpmedel och teckenspråk i skolan. För att undvika att varje region skapar en egen underorganisation som bidrar till olika regionala lösningar och kulturer behövs en nationell samordning av de regionala resurscentrum.

Resurscentrum kan fungera som regionens ”nav” som tar initiativ till och samordnar insatser för varje barn oavsett skolform. På det sättet tas ett gemensamt samlat ansvar för att ge hörselskadade och döva barn, ungdomar och vuxna optimala möjligheter till måluppfyllelse och personlig utveckling.

I resurscentrumets uppdrag kan ingå

- ? att fungera som en tydlig och kunnig resurs för elever, föräldrar och skolpersonal genom hörselutbildade specialpedagoger. Resurscentrumet ska ge stöd till individualintegrerade elever genom ambulerande hörsellärare och teckenspråklärare samt gruppverksamhet.
- ? ett elevvårdsteam som kan ge stöd till elever oavsett skolform.
- ? ett informationsuppdrag, d v s spridning av kunskap om hörselskadade och döva bl.a. genom att resurscentrumet anordnar konferenser och seminarier för föräldrar, skolpersonal och beslutsfattare.
- ? en verksamhet som ger hörselskadade och döva elever möjlighet att utveckla tvåspråkighet oavsett skolform.
- ? att samverka med berörda intresseorganisationer.
- ? att erbjuda förskoleverksamhet och grundskola för hörselskadade och döva.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 5 oktober 2009

Eva Flyborg (fp)